

СТАНОВИЩЕ

от *доц. д-р Силвия Георгиева Георгиева*

Катедра по славистика и балканистика, Филологически факултет, ЮЗУ „Неофит Рилски“

относно конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ в област на висше образование 2. Хуманитарни науки, професионално направление 2.1. Филология (Гръцки език – морфология).

В конкурса за „доцент“, обявен в Държавен вестник, бр. 46/19.05.2026 г. за нуждите на катедра „Славистика и балканистика“ към Филологическия факултет на Югозападния университет „Неофит Рилски“, като кандидат участва гл. ас. д-р Десислава Йорданова-Петрова.

Материалите по процедурата, представени от кандидатката, са в съответствие със Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБП и Правилника за развитие на академичния състав на Югозападния университет "Неофит Рилски".

За участие в конкурса за академичната длъжност „доцент“ главен асистент д-р Десислава Йорданова-Петрова е представила богата и стриктно систематизирана продукция. Изследователският корпус включва:

- **2 монографии:**

- *„Съпоставителен анализ на причастията в българския и гръцкия език“* (Благоевград: Унив. изд. „Неофит Рилски“, 2024, 142 с., ISBN 978-954-00-0396-2), което представлява основният хабилитационен труд;

- *„Съпоставителен анализ на членните системи в българския и гръцкия език“* (Благоевград: Унив. изд. „Неофит Рилски“, 2020, 214 с., ISBN 978-954-00-0215-6) – публикуваната докторска дисертация

- *„Учебно помагало по специализиран превод на гръцкия език“*, 2017

- **14 научни статии и доклади**, публикувани в специализирани езиковедски списания (като сп. „Езиков свят“, „Лингвистични проблеми“, „Балканистичен форум“, Научни трудове на ПУ и др.) и международни научни сборници

- Приложена е и справка със седем цитирания. Едно от тях е в индексирано издание, три са в монографии и три - в нереферирани издания.

Така Десислава Йорданова надминава минималните наукометрични изисквания по НАЦИД за академичната длъжност „доцент“ в професионалното направление 2.1 Филология.

Йорданова-Петрова завършва магистърска степен по руски и гръцки език с преводаческа способност във Великотърновския университет "Св. св. Кирил и Методий" през 1997 г. Година след това - през 1998 г. и досега тя преподава в Югозападен университет "Неофит Рилски" – първоначално като асистент, впоследствие - старши асистент и от 2011 – като главен асистент. През 2013 г. придобива докторска степен по съпоставително езикознание в същия университет с дисертация на тема „Съпоставителен анализ на членните системи в българския и гръцкия език“. Дисертацията е публикувана като монография през 2020 г. от Университетско издателство „Неофит Рилски“, както бе посочено по-горе. Кандидатката участва в редица специализации в Гърция, конгреси и конференции, посветени на елинистиката, в чужбина и страната, както и в дейности по програмата Еразъм.

Освен обширната публикационна и научна дейност, преподавателската натовареност на Йорданова също е достатъчно сериозна: тя включва както лекционни курсове, така и упражнения на бакалаври и магистри, сред които курсове по практически гръцки език, морфосинтаксис на съвременния гръцки език, специализиран превод, бизнес гръцки в специалностите: „Приложна лингвистика“, „Педагогика на обучението по български и гръцки език“, във вече отпадналата специалност „Балканистика“ и в магистърската програма „Превод (гръцки език)“.

Немалко време тя посвещава и на административните си задължения в катедрата по славистика и балканистика като отговорник по качеството на обучение.

Гл. ас. д-р Десислава Йорданова-Петрова се утвърждава като отдаден преподавател и задълбочен изследовател в областта на съпоставителното балканско езикознание, теорията на превода, контрастивната граматика и методологията на чуждоезиковото обучение (в частност преподаването на новогръцки език на българи). Творческият ѝ профил се отличава с методологическа прецизност, използване на преводни корпуси за верификация на теоретичните изводи и практическа насоченост на научноизследователските постижения.

Основният труд, представен от кандидатката за обявения конкурс, е монографията "Съпоставителен анализ на причастията в българския и гръцкия език", УИ "Неофит Рилски", Благоевград, 2025 г., 142 стр.

Монографията се състои от увод, две глави, заключение, библиография и използвани източници. Библиографията включва около 30 заглавия.

Уводът представя предмета и обекта на изследване, поставените цели и задачи. Тук също така се описва и приложената теоретична рамка. Авторката го представя като съпоставително изследване на партиципиалната система в български и гръцки език, с основна цел да разкрие сходствата и различията на отделните видове причастия в двата езика по

отношение на тяхното образуване, значения, функции и употреба. Йорданова използва като теоретична база идеите на Андрей Данчев, според когото при съпоставителните изследвания е необходимо да се включат: 1. системен анализ, 2. наблюдения над преводен корпус и 3. наблюдения над междинния език. Йорданова-Петрова изследва първите два компонента, в двете глави на своя труд: глава 1. *Съпоставителен анализ на системно равнище* и глава 2. *Съпоставителен анализ на системен корпус*, като третият остава за бъдеща разработка.

В *Първа глава* се сравняват партиципиалните системи на българския и гръцкия език. В отделни подглави се разглежда статутът на причастията в двата езика, и детайлно се обръща внимание на отделните видове причастия и на тяхното значение и употреба. Сама по себе си тази дескриптивна панорама на партиципиалността в български и гръцки е съществен принос на текста. Детайлно са описани подобията и различията в значението и употребата на причастията в двата езика. Интерес представлява и представената в тази глава дискусия сред българските езиковеди относно съществуването на отделна категория “сегашно страдателно причастие”. Стойностни са изводите в края на тази част от текста, най-вече обобщените наблюдения върху различията между двете партиципиални системи – както при деятелните, така и при страдателните причастия

Логично *втората глава* на предложения труд е „най-носещата“ част от текста. Тук авторката анализира функционалните еквиваленти на причастията в двата езика на базата на емпиричен преводен материал. При превод от гръцки на български са проследени преводите в целевия език на сегашното страдателно причастие, причастие на страдателния перфект и деепричастие. Изследвани са сегашното деятелно причастие, миналото свършено деятелно причастие, миналото страдателно причастие и деепричастието. Тук отново бих отбелязала приносния момент в практичното и детайлно представяне на обобщен материал под формата на таблици и графики със статистическа информация за еквивалентите, а също така и извеждане на доминантни съответствия. Очевиден е прецизният труд спрямо анализа на преводните корпуси, който е основна част от емпиричната стойност на предложения текст. Разгледаните примери са адекватни и обосновани. Анализите в тази част са обстоятелни и задълбочени. Ясно се показват и различията при функционалните еквиваленти при превод в зависимост от синтактичната функция на причастието.

Направените изводи от емпиричния анализ в отделните подразделения на втора глава ясно обобщават получените резултати. Изследването убедително показва, че системният анализ е недостатъчен без контекстуално-преводна подкрепа, и предлага важни изводи за преводаческата практика и чуждоезиковото обучение.

Научните приноси в основния труд на гл. ас. д-р Десислава Йорданова-Петрова могат да бъдат обобщени в следните основни направления:

Теоретично

- За първи път в българската балканистика и съпоставително езикознание е извършено цялостно и системно описание на партиципиалните и членните системи (ако включим и дисертационния труд – важна стъпка към последвалото хабилитационно изследване) на българския и съвременния гръцки език.

- Разкрити са дълбоките структурни и функционално-семантични асиметрии между двата езика по отношение на категориите определеност/неопределеност, преизказност, деминутивност, аугментативност и партиципиалност.

Емпирично

- В научен оборот са въведени и детайлно обработени значителни по обем преводни корпуси (художествени произведения и официални документи на ЕС), въз основа на които са изградени обективни „ветрила на функционалните еквиваленти“.

- Формулирани са конкретни зависимости между синтактичната функция на дадена форма в изходния език и избора на доминантен преводен еквивалент в целевия език.

Представените научни трудове се отличават с високо ниво на теоретична подготвеност и прецизност при обработката на езиковия материал. Като градивна препоръка за бъдещата изследователска дейност на кандидатката бих посочила:

- Да продължи проучването на третия компонент от съпоставителния модел на А. Данчев – детайлното систематизиране и описание на междинния език, което би завършило двупосочната картина на езиковата интерференция.
- Да обобщи натрупания богат емпиричен материал в едно ново практическо помагало или учебен университетски курс по съпоставителна граматика и теория на превода.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Въз основа на представените за конкурса научни трудове, техните безспорни теоретични и научно-приложни приноси, както и цялостната научно-преподавателска дейност на кандидата, заявявам с убеденост, че гл. ас. д-р Десислава Йорданова-Петрова покрива напълно и по редица показатели надхвърля изискванията на ЗРАСРБ и Правилниците за заемане на академичната длъжност „доцент“.

Ето защо давам своята положителна оценка и с удоволствие препоръчвам на почитаемото Научно жури да гласува за избирането на гл. ас. д-р Десислава Йорданова-Петрова на академичната длъжност „доцент“ в ЮЗУ в област на висше образование 2. Хуманитарни науки, професионално направление 2.1. Филология (Гръцки език - морфология).

17.09.2026 г.

Изготвил становището:
(подпис)

Доц. д-р Силвия Георгиева

OPINION

by Assoc. Prof. Dr. *Silvia Georgieva Georgieva*

Department of Slavic and Balkan Studies, Faculty of Philology, SWU "Neofit Rilski"
regarding the competition for the academic position of "Associate Professor" in Higher
Education Area 2. Humanities, Professional Field 2.1. Philology (Greek Language –
Morphology)

In the competition for "Associate Professor", announced in the State Gazette, issue 46/19.05.2026, for the needs of the Department of Slavic and Balkan Studies at the Faculty of Philology of the South-West University "Neofit Rilski", Chief Assistant Professor Dr. Desislava Yordanova-Petrova is participating as a candidate.

The procedure materials submitted by the candidate comply with the Act on Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria (ADASRB), the Regulations for the Implementation of the ADASRB, and the Regulations on the Development of the Academic Staff of the South-West University "Neofit Rilski". To participate in the competition for the academic position of "Associate Professor", Chief Assistant Professor Dr. Desislava Yordanova-Petrova has submitted a rich and strictly systematized output. The research corpus includes:

2 monographs:

- *"Comparative Analysis of Participles in Bulgarian and Greek"* (Blagoevgrad: Neofit Rilski University Publishing House, 2024, 142 pp., ISBN 978-954-00-0396-2), which represents the main habilitation work;
 - *"Comparative Analysis of Article Systems in Bulgarian and Greek"* (Blagoevgrad: Neofit Rilski University Publishing House, 2020, 214 pp., ISBN 978-954-00-0215-6) – the published doctoral dissertation
- **One manual:** *"Study Aid in Specialized Translation of the Greek Language"*, 2017
- **14 scientific articles** and papers published in specialized linguistic journals (such as *Ezikov Svyat*, *Linguistic Problems*, *Balkanistic Forum*, *Scientific Works of Plovdiv University*, etc.) and international scientific collections
- A reference listing **seven citations** is also attached. One of them is in an indexed publication, three are in monographs, and three are in non-refereed publications.

Thus, Desislava Yordanova exceeds the minimum scientometric requirements according to NACID for the academic position of "Associate Professor" in the professional field 2.1

Philology.

Yordanova-Petrova completed her Master's degree in Russian and Greek Language with Translation Proficiency at St. Cyril and St. Methodius University of Veliko Tarnovo in 1997. A year later—in 1998 and up to the present—she has been teaching at South-West University "Neofit Rilski", initially as an assistant, subsequently as a senior assistant, and since 2011 as a chief assistant professor. In 2013, she obtained a PhD degree in Comparative Linguistics at the same university with a dissertation on "Comparative Analysis of Article Systems in Bulgarian and Greek". The dissertation was published as a monograph in 2020 by the "Neofit Rilski" University Publishing House, as noted above. The candidate has taken part in a number of specializations in Greece, congresses and conferences dedicated to Hellenic studies abroad and in the country, as well as activities under the Erasmus program.

In addition to her extensive publication and research activity, Yordanova's teaching workload is also substantial: it includes both lecture courses and practical exercises for Bachelor's and Master's students, including courses in Practical Greek, Morphosyntax of Modern Greek, Specialized Translation, and Business Greek within the degree programs: "Applied Linguistics", "Pedagogy of Teaching Bulgarian and Greek", the former "Balkan Studies" program, and the Master's program "Translation (Greek Language)".

She also devotes a significant amount of time to her administrative duties in the Department of Slavic and Balkan Studies as the Quality Assurance Coordinator.

Chief Assistant Professor Dr. Desislava Yordanova-Petrova has established herself as a dedicated lecturer and thorough researcher in the fields of comparative Balkan linguistics, translation theory, contrastive grammar, and foreign language teaching methodology (specifically teaching Modern Greek to Bulgarians). Her academic profile is characterized by methodological precision, the use of translation corpora to verify theoretical conclusions, and the practical orientation of her research achievements.

The main work submitted by the candidate for the announced competition is the monograph "Comparative Analysis of Participles in Bulgarian and Greek", Neofit Rilski University Publishing House, Blagoevgrad, 2025, 142 pp. The monograph consists of an introduction, two chapters, a conclusion, a bibliography, and sources used. The bibliography includes about 30 titles. The introduction presents the subject and object of the study, as well as the set goals and tasks. It also describes the applied theoretical framework. The author presents it as a comparative study of the participial system in Bulgarian and Greek, with the main objective of revealing the similarities and differences of the individual types of participles in both languages regarding their formation, meanings, functions, and usage. Yordanova uses as a theoretical foundation the ideas of Andrey Danchev, according to whom comparative studies should include: 1. system analysis, 2. observations of a translation corpus, and 3. observations of the interlanguage. Yordanova-Petrova examines the first two components in the two chapters of her work: Chapter 1. Comparative Analysis at the Systemic Level and

Chapter 2. Comparative Analysis of a Systemic Corpus, leaving the third component for future research.

In Chapter One, the participial systems of Bulgarian and Greek are compared. Separate subchapters examine the status of participles in both languages, focusing in detail on the individual types of participles, as well as their meaning and usage. In itself, this descriptive overview of participiality in Bulgarian and Greek is a significant contribution of the text. The similarities and differences in the meaning and usage of participles in both languages are described in detail. Of interest is also the discussion presented in this chapter among Bulgarian linguists for and against the existence of a separate category of "present passive participle". The conclusions at the end of this part of the text are valuable, especially the summarized observations on the differences between the two participial systems—both for active and passive participles.

Logically, the second chapter of the presented work is the most crucial part of the text. Here, the author analyzes the functional equivalents of participles in both languages based on empirical translation material. When translating from Greek to Bulgarian, the target-language translations of the present passive participle, perfect passive participle, and adverbial participle (*deeprichastie*) are traced. The present active participle, past active participle, past passive participle, and adverbial participle are investigated. Here again, I would highlight the valuable contribution of the practical and detailed presentation of summary material in the form of tables and graphs with statistical information on the equivalents, as well as the identification of dominant correspondences. The meticulous work on analyzing the translation corpora, which constitutes the main empirical value of the presented text, is evident. The examples examined are appropriate and well-substantiated. The analyses in this section are comprehensive and thorough. The differences in functional equivalents when translating depending on the syntactic function of the participle are clearly demonstrated.

The conclusions drawn from the empirical analysis in the individual subsections of Chapter Two clearly summarize the results obtained. The study convincingly demonstrates that systemic analysis is insufficient without contextual-translation support, offering important conclusions for translation practice and foreign language teaching.

The scientific contributions in the main work of Chief Assistant Professor Dr. Desislava Yordanova-Petrova can be summarized in the following main areas:

Theoretical

For the first time in Bulgarian Balkan studies and comparative linguistics, a comprehensive and systematic description of the participial and article systems (including the doctoral thesis—an important step toward the subsequent habilitation research) of the Bulgarian and Modern Greek languages has been conducted. Deep structural and functional-semantic asymmetries between the two languages regarding the categories of definiteness/indefiniteness, renarrative

mood, diminutiveness, augmentativeness, and participiality have been revealed.

Empirical

Substantial translation corpora (works of fiction and official EU documents) have been introduced into scientific discourse and processed in detail, forming the basis for objective "fans of functional equivalents". Concrete dependencies have been formulated between the syntactic function of a given form in the source language and the choice of a dominant translation equivalent in the target language.

The presented scientific works demonstrate a high level of theoretical background and precision in processing the linguistic material. As a constructive recommendation for the candidate's future research activity, I would suggest:

1. To continue researching the third component of A. Danchev's comparative model—the detailed systematization and description of the interlanguage, which would complete the two-way picture of language interference.
2. To synthesize the accumulated rich empirical material into a new practical study guide or university course in comparative grammar and translation theory.

CONCLUSION

Based on the scientific works submitted for the competition, their indisputable theoretical and applied contributions, as well as the candidate's overall academic and teaching activity, I state with conviction that Chief Assistant Professor Dr. Desislava Yordanova-Petrova fully meets and, across several indicators, exceeds the requirements of the ADASRB and the Regulations for holding the academic position of "Associate Professor". Therefore, I give my positive evaluation and gladly recommend to the esteemed Scientific Jury to vote in favor of appointing Chief Assistant Professor Dr. Desislava Yordanova-Petrova to the academic position of "Associate Professor" at SWU in Higher Education Area 2. Humanities, Professional Field 2.1. Philology (Greek Language – Morphology).

17.09.2026

Prepared the opinion: (Signature)

Assoc. Prof. Dr. Silvia Georgieva
